

DE ONDERWIJSVISITATIE **Cluster gezondheidszorg (boek 2)**

Een onderzoek naar de kwaliteit van de bachelor-na-bacheloropleidingen
Creatieve therapie, Geestelijke gezondheidszorg, Geriatrische
gezondheidszorg, Intensieve zorg en spoedgevallenzorg, Oncologische zorg,
Operatieverpleegkunde, Palliatieve zorg, Pediatrische gezondheidszorg,
Sociale gezondheidszorg en Zorgmanagement aan de Vlaamse hogescholen

www.vluhr.be Brussel - 21 maart 2013

vluhr

**DE ONDERWIJSVISITATIE
CLUSTER GEZONDHEIDSZORG (BOEK 2)**

Ravensteingalerij 27, bus 3 & 6
1000 Brussel
T +32 (0)2 792 55 00
info@vluhr.be

Exemplaren van dit rapport kunnen tegen betaling verkregen worden
op het VLUHR-secretariaat.

Het rapport is ook elektronisch beschikbaar op
<http://www.vluhr.be> > kwaliteitszorg > rapporten

Wettelijk depot: D/2013/12.784/2

HOGESCHOOL GENT

Algemene toelichting bij de bachelor-na-bacheloropleiding Intensieve zorgen en spoedgevallenzorg aan de Hogeschool Gent

De Hogeschool Gent kent een nieuwe structuur vanaf het academiejaar 2011–2012 met acht faculteiten en een interfacultair centrum, namelijk het Centrum voor Ondernemen. Deze reorganisatie werd in het academiejaar 2010–2011 voorbereid, opdat men kon inspelen op recente en toekomstige ontwikkelingen, zoals het realiseren van de HoGent-missie en visie op onderwijs, het clusteren van verwante opleidingen, het efficiënter werken door schaalvergroting, het voorbereiden van de integratie van de academische opleidingen in de universiteit, het nieuw accreditatiestelsel en het nieuwe systeem van integrale kwaliteitszorg, en de internationale profilering van de HoGent.

Het departement Gezondheidszorg Vesalius is nu samen met het departement Sociaal-agogisch werk en het departement Lerarenopleiding Ledeganck één faculteit: de faculteit Mens en welzijn. De banaba Zorgmanagement en banaba Intensieve zorg en spoedgevallenzorg maken deel uit van de faculteit Mens en welzijn, een van de drie faculteiten met professioneel gerichte bacheloropleidingen. Daarnaast bestaan er aan de Hogeschool Gent sinds 2010–2011 vier geassocieerde faculteiten met academische opleidingen en een School of Arts.

De bachelor-na-bacheloropleiding Intensieve zorgen en spoedgevallenzorg telde in het academiejaar 2010–2011 83 studenten.

ONDERWERP 1 DOELSTELLINGEN VAN DE OPLEIDING

Facet 1.1 Niveau en oriëntatie van de professioneel gerichte bachelor

Beoordelingscriteria:

De opleidingsdoelstellingen zijn erop gericht de student te brengen tot:

- het beheersen van algemene competenties als denk- en redeneervaardigheid, het verwerven en verwerken van informatie, het vermogen tot kritische reflectie en projectmatig werken, creativiteit, het kunnen uitvoeren van eenvoudige leidinggevende taken, het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken, en een ingesteldheid tot levenslang leren;
- het beheersen van algemene beroepsgerichte competenties als teamgericht kunnen werken, oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën, en het besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk;
- het beheersen van beroepsspecifieke competenties op het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende**

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Het competentieprofiel bestaat uit zes rollen van de verpleegkundige waaraan 21 competenties werden gekoppeld. Zo onderscheidt men de volgende rollen: de verpleegkundige als persoon die handelt naar beroepsspecifieke situaties; de verpleegkundige als klinisch beoordelaar en zorgverlener, die professioneel verpleegkundige zorg op maat verleent; de verpleegkundige als organisator en coördinator van diverse aspecten van de zorg; de verpleegkundige als professional die een bijdrage tot het bevorderen van de kwaliteit van de verpleegkundige zorg levert; de verpleegkundige als lid van het team die intra- en interprofessioneel samenwerkt om de visie en de doelstellingen van de zorg te realiseren; en de verpleegkundige als lid van de samenleving die een rol vervult in de samenleving in functie van gezondheid en welzijn. De commissie is van oordeel dat het competentieprofiel en de uitwerking van de competenties in de matrix, waarin het niveau van beheersing is aangegeven, een helder beeld geven van de competenties die bij de studenten worden nagestreefd, en van het niveau waarop dit dient te gebeuren.

De commissie zag bovendien dat de opleiding de doelstellingen van het competentieprofiel heeft afgetoetst met het Structuurdecreet van 2003, en dat de competenties geënt zijn op de Dublin-descriptoren. De commissie waardeert dit alles.

De commissie apprecieert het ook dat het competentieprofiel en de domeinspecifieke eisen zowel op associatieniveau, als op nationaal en internationaal niveau werden gebenchmarkt. Zo situeert de opleiding zich op het niveau van 'nurse specialist', zoals omschreven door het ICN, Internationaal Council of Nurses. Het programma beantwoordt overigens ook aan de principes en aanbevelingen van The European Federation of Critical Care Nursing Association (EfCCNa). De commissie raadt de opleiding wel aan om de profilering duidelijker te communiceren aan toekomstige en huidige studenten. Zij stelde immers tijdens het visitatiebezoek vast dat de opleiding zich beter zou kunnen profileren naar de studenten.

Aanbevelingen ter verbetering:

- De commissie raadt de opleiding aan om de profilering duidelijker aan toekomstige en huidige studenten te communiceren.

Facet 1.2 Domeinspecifieke eisen

Beoordelingscriteria:

- De doelstellingen van de opleiding (uitgedrukt in eindkwalificaties van de student) sluiten aan bij de eisen die door (buitenlandse) vakgenoten en het relevante beroepenveld gesteld worden aan een opleiding in het betreffende domein (vakgebied/discipline en/of beroepspraktijk of kunstpraktijk). Ze zijn, in geval van gereglementeerde beroepen, in overeenstemming met de reglementering of regelgeving ter zake.
- Voor professioneel gerichte bacheloropleidingen zijn de eindkwalificaties getoetst bij het relevante beroepenveld.

Oordeel van de visitatiecommissie: **goed**

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De domeinspecifieke competenties die vervat zijn in het competentieprofiel, zijn ontstaan dankzij een intensieve samenwerking in het Overlegplatform Beroepsorganisaties en Hogescholen Banaba Intensieve Zorgen en Spoedgevallenzorg (Overlegplatform), dat voor het eerst werd samengeroepen in 1999. De profielen die aan dit overleg ontsproten, werden gevalideerd door het werkveld en de Vlaamse Onderwijsraad op 12 juni 2001. Het Overlegplatform baseerde zich voor het beroeps- en opleidingsprofiel op de volgende bronnen: het ministerieel besluit van 16 april 1996 met de criteria voor het behalen van de 'Bijzondere Beroepstitel van Gegradueerd Verpleegkundige in de Intensieve zorg en Spoedgevallenzorg'; de Koninklijke Besluiten met de erkenningsnormen van de functies gespecialiseerde verpleegkundige spoedgevallendienst en intensieve zorg (27 april 1998) en MUG (mobiele urgentiegroep) (10 augustus 1998); het beroepsprofiel van de verpleegkundige, gepubliceerd door de Nationale Raad voor Verpleegkunde op 29 juni 1998; en de handleiding voor het schrijven van een beroeps- en opleidingsprofiel van de dienst voor Onderwijsontwikkeling van de VLOR. Daarnaast werden ook internationale beroepsprofielen en curricula van Zwitserland, Nederland, Frankrijk, de Verenigde Staten en Canada bestudeerd. De commissie waardeert het dat de domeinspecifieke eisen ook op internationaal niveau werden gebenchmarkt, en dat de opleiding op deze manier tegemoet wil komen aan internationale standaarden. De commissie vindt het positief dat het competentieprofiel en de domeinspecifieke eisen werden gevalideerd door de beroepsorganisaties VVIZV (Vlaamse Vereniging Intensieve Zorgen Verpleegkundigen) en VVVS (Vlaamse Vereniging Verpleegkundigen Spoedgevallenzorg). Op vraag van de beroepsorganisaties heeft het Overlegplatform overigens ook een vaardigheidslijst ontwikkeld. De commissie is van oordeel dat dit blijkt geeft van het belang dat de opleiding hecht aan een degelijke omschrijving en uitwerking van competentiegericht leren, en van de bereidheid om de opleiding af te stemmen op eisen en noden uit de praktijk. De commissie stelde eveneens vast dat de eindkwalificaties constant worden afgetoetst bij het beroepenveld en de beroepsverenigingen. De commissie waardeert deze continue kritische kijk.

De commissie zag dat het competentieprofiel aansluit bij het domeinspecifieke referentiekader van de commissie.

Uit de gesprekken kon de commissie afleiden dat zowel studenten, werkveld als lectoren op de hoogte zijn van de doelstellingen, en dit onder meer door de ECTS-fiches, de competentiegerichte stagen en het competentiegerichte onderwijs.

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Oordeel over onderwerp 1, doelstellingen van de opleiding: **voldoende**

Op basis van de oordelen over:

facet 1.1	niveau en oriëntatie	voldoende
facet 1.2	domeinspecifieke eisen	goed

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

ONDERWERP 2 PROGRAMMA

Facet 2.1 Relatie tussen doelstellingen en inhoud van het programma

Beoordelingscriteria:

- Het programma is een adequate concretisering van de eindkwalificaties van de opleiding qua niveau, oriëntatie en domeinspecifieke eisen.
- De eindkwalificaties zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma.
- De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de geformuleerde eindkwalificaties te bereiken.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende**

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Het programma is geënt op het MB van 19 april 2007, dat vermeldt welke domeinen moeten worden behandeld in het theoretische gedeelte, dat minimaal 30 studiepunten omvat, en het praktijkgedeelte, dat ook 30 studiepunten moet vertegenwoordigen.

Het programma steunt op twee pijlers. Ten eerste werd ervoor gekozen om in elk vakgebied – zoals cardiologie, traumatologie en neurologie – zowel de medische, verpleegkundige als technische aspecten verdiepend te behandelen. Op die manier wil de opleiding alle elementen stapsgewijs aanbrenge(n) (zie ook facet 2.3). De commissie zag dat cardiologie (aangeboden in het opleidingsonderdeel 'Biomedische wetenschappen') de medische kennis aanbrengt, terwijl cardiologische verpleging uit het opleidingsonderdeel 'Verpleegkundige wetenschappen I' de verpleegkundige benadering van het medische toepast. De technische kant komt aan bod in hemodynamische apparatuur (opleidingsonderdeel 'Apparatuur en materiaal'). Tot slot worden de hoger vermelde onderwerpen geïntegreerd in de praktijklessen Spoedgevallen (opleidingsonderdeel 'Stage deel 1'). De tweede pijler waarrond het programma is opgebouwd, is deze van de integratie van theorie en praktijk. Concreet betekent dit dat de opleiding ervoor kiest om wekelijks hoorcolleges, practica en stage in combinatie aan te bieden. Aansluitend bij de hoorcolleges leren de studenten tijdens de praktijklessen praktijksituaties in te schatten. De commissie stelde vast dat de opleiding geen keuzemogelijkheden voorziet.

De commissie waardeert het dat de opleiding bij het uitdenken van het programma een competentieconcordantietabel hanteert die per opleidingsonderdeel het beheersingsniveau inzake kennis en vaardigheid gedetailleerd weergeeft. De commissie stelt zich wel de vraag of alle competenties op hetzelfde niveau kunnen worden bereikt.

De commissie vindt het positief dat de opleidingscoördinator, samen met de lectoren, jaarlijks de competenties op het niveau van de opleidingsonderdelen bijstuurt en hierbij rekening houdt met de opmerkingen van het werkveld. De commissie stelt het voorts ook op prijs dat de opleiding in het academiejaar 2012–2013 een curriculumscreening zal uitvoeren, en dit aan de hand van het curriculumscreeninginstrument dat op hogeschoolniveau werd ontwikkeld.

De commissie stelde vast dat alle competenties werden omgezet in het programma. Zij stelde vast dat het programma inhoudelijk als volledig kan worden beschouwd, maar vraagt de opleiding om meer aandacht te besteden aan patiëntveiligheid, safety en adverse events. Zij is wel van mening dat het programma een update mag ondergaan om snelle veranderingen in het werkveld te kunnen volgen. De techniciteit binnen intensieve zorgen en spoed verandert immers heel snel. Het uitgewerkte programma is als basis volledig, doch een aansluiting met de nieuwe technieken, protocols enzovoort is nodig. De commissie stelt zich namelijk de vraag of alle leerinhouden relevant zijn voor deze gespecialiseerde opleiding, vermits sommige al verworven dienen te zijn in de basisopleiding. Tijdens de gesprekken stelde de commissie overigens ook vast dat de studenten sommige opleidingsonderdelen als minder relevant percipieerden.

De commissie stelde vast dat de aanpassing van het studieprogramma of de wijziging van studiefiches volgens een vaste administratieve procedure verloopt. De opleidingscommissie dient in eerste instantie een voorlopig dossier in bij de departementsraad. Dit dossier bevat de beschrijving van de voorgestelde wijziging, motivatie en de gevolgen op het niveau van personeel, financiën en infrastructuur. Voor elk gewijzigd opleidingsonderdeel wordt een nieuwe studiefiche bijgevoegd. De voorzitter van de departementsraad bezorgt de directeur Onderwijs het formulier 'Aanvraag tot wijzigen studieprogramma'. De door de directie Onderwijs administratief goedgekeurde documenten worden voorgelegd aan de departementsraad. Na advies van de departementsraad wordt het volledige dossier overgemaakt aan de algemeen directeur, die in samenspraak met de directeur Onderwijs het dossier voorlegt aan het bestuurscollege, dat de uiteindelijke beslissingen neemt over de programmawijzigingen.

De internationale dimensie wordt in het programma aangebracht door het feit dat docenten internationaal onderzoek en literatuur hanteren in de lessen. Bovendien hebben vele lesgevers buitenlandse ervaring, die zij tijdens de lessen kunnen terugkoppelen naar de studenten.

Aanbevelingen ter verbetering:

- De commissie vraagt de opleiding om meer aandacht te besteden aan patiëntveiligheid, safety en adverse events.
- De commissie raadt de opleiding aan om het curriculum regelmatig te actualiseren in functie van ontwikkelingen binnen de sector.

Facet 2.2 Eisen professionele en academische gerichtheid van het programma

Beoordelingscriteria:

- Kennisontwikkeling door studenten vindt plaats via vakliteratuur, aan de beroeps- of kunstpraktijk ontleend studiemateriaal en via interactie met de beroepspraktijk, de kunstpraktijk en/of (toegepast) onderzoek.
- Het programma heeft aantoonbare verbanden met actuele ontwikkelingen in het vakgebied/de discipline.
- Het programma waarborgt de ontwikkeling van beroeps- of artistieke vaardigheden en heeft aantoonbare verbanden met de actuele beroepspraktijk.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende**

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie is van oordeel dat de opleiding veel belang hecht aan de koppeling van theorie en praktijk, en waardeert dit. Tijdens de gesprekken met de studenten kwam dit ook naar voor. De commissie zag overigens een sterk verband met de beroepspraktijk en vindt dit positief. Dit is te danken aan het grote aandeel gastdocenten die actief zijn in het werkveld. De commissie apprecieert het onder andere dat extra muros-trainingssessies worden georganiseerd, zodat de studenten hun vaardigheden kunnen oefenen in een waarheidsgetrouwe omgeving. Daarnaast zag zij dat casuïstiek behoorlijk werd opgenomen in de lessen. De commissie stelde vast dat de opleiding eveneens de praktijkgerichtheid van de werkstudenten vooropstelt, en waardeert dit.

De commissie stelde vast dat de vakinhouden van de meeste opleidingsonderdelen up-to-date zijn. Zo wordt onder meer in het opleidingsonderdeel Toegepast wetenschappelijk onderzoek recente vakliteratuur besproken. De commissie vindt dat de aspecten van prehospitala interventies in het programma van de opleiding beperkt aan bod komen. Zij moedigt de opleiding aan om dit uitgebreider en als één geheel in haar programma op te nemen.

De professionele gerichtheid van het programma wordt vooral gegarandeerd door de stage. Bij een voltijdse opleiding (eenjarig) dient de student 450 uren stage te lopen, opgedeeld in twee stages. Een deeltijdse opleiding (tweejarig) omvat 450 uren stage, opgedeeld in twee stages, die over twee jaren worden verdeeld. De stage kan opgesplitst worden over verschillende afdelingen. De student kan zelf een stageplaats kiezen. Ook een stage op de eigen afdeling behoort tot de mogelijkheden. De opleidingscoördinator houdt bij de toekenning van de stage zo veel mogelijk rekening met de wensen van de student. Studenten krijgen klassikaal uitleg over het concept van de stage. Daarnaast kunnen zij ook alle richtlijnen terugvinden in de stagegids en op de elektronische leeromgeving.

De begeleiding op de stageplaats gebeurt door een toegewezen stagementor. Daarnaast is er eveneens stagesupervisie vanuit de school om de student te coachen doorheen zijn leerproces. Deze coaching bestaat uit een aantal contactmomenten, waarop onder meer de stagedoelstellingen, de vorderingen in het leerproces, de zelfreflectiemethodiek en de evaluaties worden besproken. De commissie stelde echter vast dat de doelstellingen en richtlijnen van de stageopdrachten onduidelijk zijn. Zij vraagt de opleiding om hieraan te werken. De commissie beveelt de opleiding aan om de competentieverwerving en de leermogelijkheden bij stages op de eigen werkplek verder te onderzoeken, en om de objectiviteit van de begeleiding en de beoordeling meer te waarborgen.

De commissie zag dat de opleiding er doelbewust voor kiest om geen bachelorproef in te richten. Zij zag dat de opleiding ervoor kiest om de studenten papers te laten schrijven. De commissie mist echter wel de synthese en de integratie van de competenties, en vraagt om deze beter uit te werken.

Tijdens het inkijken van het cursusmateriaal zag de commissie dat heel wat cursusmateriaal uit PowerPointpresentaties bestaat, en vraagt de opleiding om de studenten ook uitgeschreven teksten te bezorgen. Bovendien varieerde de kwaliteit van het aangeboden cursusmateriaal. Daarnaast stelde de commissie tijdens de gesprekken vast dat het cursusmateriaal niet altijd tijdig beschikbaar werd gesteld. Zij vraagt de opleiding om hier in de toekomst over te waken. De commissie is ook van oordeel dat een uniforme lay-out en update van het cursusmateriaal wenselijk zijn. Hoewel recente vakliteratuur wordt besproken, stelde de commissie vast dat de opleiding meer aandacht mag besteden aan de actualisering van het cursusmateriaal van sommige opleidingsonderdelen. Zij zag immers dat naast actuele informatie (ERC-guidelines 2010)

het cursusmateriaal ook nog een aantal verouderde wetenschappelijke artikels (ERC-guidelines 2000) bevatte. Zij vraagt de opleiding dan ook om te werken aan de presentatie en actualisering van het cursusmateriaal. De commissie raadt de opleiding ook aan om tijdig informatie op Chamilo te plaatsen. De commissie vraagt de opleiding om de ECTS-fiches op te nemen in het cursusmateriaal.

Aanbevelingen ter verbetering:

- De commissie beveelt de opleiding aan om de aspecten van prehospitale interventies uitgebreider en als één geheel in het programma aan bod te laten komen.
- De commissie vraagt de opleiding om duidelijke richtlijnen en doelstellingen te formuleren inzake de stageopdrachten.
- De commissie vraagt de opleiding eveneens om meer aandacht te besteden aan de presentatie en actualisering van het cursusmateriaal.
- De commissie raadt de opleiding aan om tijdig informatie op Chamilo te plaatsen.
- De commissie vraagt de opleiding om de ECTS-fiches op te nemen in het cursusmateriaal.

Facet 2.3 Samenhang van het programma

Beoordelingscriterium:

- Studenten volgen een inhoudelijk samenhangend opleidingsprogramma.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende**

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie zag een samenhangend en complementair programma, dat bovendien van bij de aanvang rekening houdt met de input van de studenten en het werkveld. Zij stelde tijdens de visitatie echter vast dat er gevaar voor overlapping bestaat, en vraagt de opleiding om dit te vermijden. De commissie vraagt de opleiding om eveneens te waken over een optimale samenhang tussen de medische en de verpleegkundige component. Zij wil voorts de opleiding aanmoedigen om een verdere kruisbestuiving tussen de verschillende opleidingsonderdelen te waarborgen. De commissie beschouwt de opvolging van de opleidingsonderdelen en het curriculumscreeningsinstrument als krachtige middelen om de samenhang en afstemming verder op te volgen.

De opleiding kiest ervoor om de vooropgestelde beroepsspecifieke competenties stapsgewijs op te bouwen door de medische, verpleegkundige en technische benadering van een bepaald vakgebied aan te bieden in verschillende opleidingsonderdelen en ze vervolgens te integreren (zie *facet 2.1*).

Daarnaast stelde de commissie vast dat de complexiteit van de practica gradueel wordt opgebouwd, gaande van eenvoudige oefeningen tot realistische rollenspelen. De student moet hier de competenties van aangeleerde vaardigheden, logische redenering, teamgericht en zelfstandig werken verenigen. De lessen worden geconcentreerd op twee dagen. De overige dagen van de week zijn voorbehouden voor de stage. Dit werkt de integratie van de theorie en de praktijkoefeningen, aangeboden tijdens de hoorcolleges en practicalessen, in de hand. Doordat de studenten al vanaf het starten van het academiejaar het opleidingsonderdeel 'Stage' aanvatten, ontstaat er onmiddellijk en snel reflectie van de kennis naar en uit de reële praktijkvoering.

De commissie stelde vast dat het programma disciplineoverschrijdende elementen bevat, en waardeert dit. Zo worden algemene competenties over de verschillende opleidingsonderdelen

heen aangereikt. De competenties 'teamgericht werken' en 'uitvoeren van eenvoudige leidinggevende taken' worden bijvoorbeeld aangereikt in het deelopleidingsonderdeel 'Traumatologie' (opleidingsonderdeel 'Traumata en andere agressies'), de deelopleidingsonderdelen 'Til- en transporttechnieken' en 'Medische spoedgevallen in het algemeen' (opleidingsonderdeel 'Verpleegkundige wetenschappen I'), het deelopleidingsonderdeel 'Omgangskunde' (opleidingsonderdeel 'Sociale en menswetenschappen II') en het deelopleidingsonderdeel 'Rampenplanning' (opleidingsonderdeel 'Hygiëne, veiligheid en logistiek'), waar de studenten bovendien interdisciplinair (met onder andere ambulancediensten, brandweer, politie, artsen en verpleegkundigen) leren samenwerken.

Aanbevelingen ter verbetering:

- De commissie vraagt de opleiding om overlapping te vermijden.
- De commissie vraagt de opleiding om te waken over een optimale samenhang tussen de medische en de verpleegkundige component.

Facet 2.4 Studieomvang

Beoordelingscriterium:

- De opleiding voldoet aan de formele eisen met betrekking tot de studieomvang van een bachelor-na-bachelor: ten minste 60 studiepunten.

Oordeel van de visitatiecommissie: **OK**

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De bachelor-na-bacheloropleiding bestaat uit 1 studiejaar van 60 studiepunten voor het voltijdse traject. In het deeltijdse traject kunnen studenten deze 60 studiepunten in meerdere jaren opnemen. De opleiding voldoet hiermee aan de formele eisen met betrekking tot de minimale studieomvang van een bachelor-na-bacheloropleiding.

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Facet 2.5 Studietijd

Beoordelingscriteria:

- De werkelijke studietijd wordt getoetst en sluit aan bij de normen vastgesteld krachtens decreet.
- Het programma is studeerbaar doordat factoren die betrekking hebben op dat programma en die de studievoortgang belemmeren, zo veel mogelijk worden weggenomen.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende**

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Globaal stelde de commissie vast dat de gepercipieerde studietijd als aanvaardbaar wordt beschouwd. Ook tijdens de gesprekken gaven de studenten aan dat zij het programma wel studeerbaar vinden. De commissie merkte echter op dat de resultaten sterk verschillen van student tot student, en van opleidingsonderdeel tot opleidingsonderdeel.

De commissie zag tijdens de visitatie dat de lat hoog wordt gelegd. De commissie vraagt de opleiding daarom om kritisch te inventariseren of alle opleidingsonderdelen met hun huidige inhoud moeten blijven bestaan.

Omwille van de bovenvermelde redenen is de commissie van oordeel dat absoluut blijvende aandacht noodzakelijk is voor de nauwgezette opvolging van de studietijd. De commissie zag dat de opleiding een nieuwe methodologie hanteert om de studietijd te meten, en is van oordeel dat die waardevol is. Daar waar vroeger enkel werd gebruikgemaakt van retrospectief schatten en studietijdmetingen op papier, combineert de nieuwe meting drie methodes. Zo wordt momenteel de paarsgewijze vergelijking uitgetest, samen met tijdschrijven en focusgroepen. De commissie heeft echter nog geen resultaten kunnen inkijken.

De commissie zag dat de opleiding rekening houdt met het profiel van de werkstudent, en waardeert dit. Zij vindt het eveneens positief dat dankzij de opendeurpolitiek studenten steeds terecht kunnen bij de opleidingscoördinator. Zij stelde vast dat men ook luistert naar opmerkingen over de studietijd.

Aanbevelingen ter verbetering:

- De commissie adviseert om effectief en efficiënt de studietijdmetingen op te volgen.

Facet 2.6 Afstemming tussen vormgeving en inhoud

Beoordelingscriteria:

- Het didactisch concept is in lijn met de doelstellingen.
- De werkvormen sluiten aan bij het didactisch concept.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende**

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De Hogeschool Gent stelt doelbewust geen uniform pedagogisch concept voorop om de verscheidenheid aan opleidingen te respecteren. Dit neemt echter niet weg dat op departementaal niveau een onderwijsontwikkelingsplan werd opgesteld. De speerpunten in het huidige plan zijn: actief leren, contextgebaseerd leren en authentieke leeromgeving, coaching en internationalisering.

Zoals aangegeven (zie *facet 2.1.*) kiest de opleiding er specifiek voor om wekelijks hoorcolleges, practica en de stage te combineren. De opleiding streeft een evenwicht na tussen kennisverwerving, het aanleren van vaardigheden op de hogeschool en werkveldervaring. De commissie waardeert deze aanpak, aangezien deze bevorderlijk is voor de omzetting van de theorie in de praktijk. Daarnaast zag de commissie dat de opleiding ook tijdens de hoorcolleges met casussen werkt. Zij vindt ook dat de verhoudingen tussen hoorcolleges, praktijk en werkbegeleiding degelijk zijn.

Ook de uitwerking van competentiegericht leren is volgens de commissie onderbouwd: de verschillende onderdelen van 'leergesprek' tot 'portfolio' vullen elkaar goed aan en maken er één geheel van.

De commissie stelde wel vast dat diverse werkvormen niet altijd geschikt lijken om de doelstellingen te bereiken, en vraagt de opleiding om hierover te waken. De commissie vond het namelijk niet altijd even duidelijk waarom er voor bepaalde opleidingsonderdelen slechts een aantal uren hoor- en werkcolleges werden gegeven en het overgrote deel werd ingevuld door zelfstudie.

De commissie stelde vast dat de opleiding gebruikmaakt van Chamilo als elektronische leeromgeving. De commissie waardeert het dat de opleiding ook aandacht heeft voor e-learning. Zo zag zij dat de opleiding een elektronische webcursus aanbiedt over infectiepreventie in het kader van het opleidingsonderdeel 'Ziekenhuishygiëne'.

De commissie zag dat de opleiding de variatie in werkvormen nog kan vergroten door gebruik te maken van blended learning.

Aanbevelingen ter verbetering:

- De commissie vraagt de opleiding om meer blended learning aan te bieden.

Facet 2.7 Beoordeling en toetsing

Beoordelingscriterium:

- Door de beoordelingen, toetsingen en examens wordt adequaat en voor studenten inzichtelijk getoetst of de studenten de leerdoelen van (onderdelen van) het programma hebben gerealiseerd.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende**

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie stelde een diversiteit aan beoordeling en toetsing vast. Zij zag dat de opleiding verschillende evaluatievormen hanteert. Bij de schriftelijke evaluatie worden bijvoorbeeld open, gesloten en meerkeuzevragen gebruikt. Ook openboekexamens zijn een mogelijkheid. De commissie zag tijdens het inkijken van de examens zowel kennis- als casusvragen. De commissie raadt de opleiding wel aan om het aantal kennisgerichte toetsen te verminderen. Er zijn ook mondelinge evaluaties, al dan niet met schriftelijke voorbereiding. Bij de beoordeling van sommige opleidingsonderdelen worden externe experts als juryleden aangetrokken, wat de commissie positief vindt. Daarnaast worden ook praktijkproeven afgenomen. Dit gebeurt vaak parallel door de praktijklectoren die samenwerken binnen een opleidingsonderdeel. De commissie stelde echter wel vast dat de evaluatievormen niet altijd het meeste geschikt zijn om na te gaan of doelstellingen bereikt zijn. Zij betreurt het dat het competentiegericht evalueren eerder beperkt is. De commissie vraagt de opleiding om meer aandacht te hebben voor competentiegericht toetsen.

De commissie is van oordeel dat de toetsing kwalitatief goed wordt onderbouwd en bewaakt. Zij waardeert het dat de opleidingscoördinator toeziet op het verloop en de kwaliteit van de toetsing. De commissie vindt het positief dat er eveneens op wordt toegezien dat minstens drie vragen of opdrachten worden voorzien, zodat de opleidingscoördinator een evenwichtige selectie kan maken.

De commissie zag dat de studenten tevreden zijn over de examenregeling. Zij vinden de beoordelingswijze terug in de ECTS-fiches en weten van bij de start van het academiejaar op welke manier zij zullen worden beoordeeld. Daarnaast kunnen zij ook alle nuttige informatie terugvinden in de onderwijs- en examenregeling (OER) van de Hogeschool Gent en de departementale aanvullingen (DOER) daarop. Volgens de studenten worden de examenroosters tijdig meegedeeld.

Na elke examen- en stageperiode is er een feedbackmoment. Studenten met problemen worden doorverwezen naar de studiebegeleider. Bij problemen wordt de student een bezoek aan de studiebegeleidingsdienst aangeraden.

De commissie zag dat de beoordeling van de stage op drie niveaus plaatsvindt, en waardeert dit. Zo moet de student in eerste instantie zichzelf evalueren op basis van de mondelinge feedback die hij ontvangt van de mentor op de stageplaats. Deze procesbegeleiding wordt bijgehouden op individuele feedbackfiches, die in de reflectieportfolio worden gebundeld. Daarnaast moet de student ook de vaardigheidslijst uit het competentieprofiel hanteren bij het uitschrijven van zijn zelfreflectieverslag. De eindevaluatie vindt plaats door het werkveld op basis van de stagedoelen, de vaardigheidslijst, de feedbackfiches, zelfreflecties en de criteria van een overkoepelend beoordelingsformulier. De definitieve beoordeling wordt toegekend door de supervisor, die rekening houdt met de twee voorgaande beoordelingen. De supervisor bespreekt tijdens het laatste contact het stageverslag en de eindquotering. De commissie zag echter wel dat nog meer transparantie en uniformiteit wenselijk is bij de beoordeling van de papers, het stageverslag en de stage zelf. De commissie waardeert het dat de opleiding dit als verbeteringspunt naar voren bracht. Zij vindt het positief dat de opleiding zich voorneemt om te werken aan de optimalisering van de beoordelingscriteria door een beoordelingsformulier uit te werken met duidelijke criteria en een checklist.

De commissie heeft vastgesteld dat de evaluatie van vaardigheden zich enkel baseert op de vaardigheden die tijdens de stage worden toegepast. Zij drukt haar bezorgdheid uit over het feit dat de opleiding vaardigheidswerkshops of practica niet altijd evalueert, zodat deze trainingen soms te vrijblijvend zijn voor de studenten. Ook voor de vaardigheidswerkshops en -trainingen zou de opleiding volgens de commissie objectieve criteria kunnen uitwerken. E-learningmodules, waaraan onmiddellijk een evaluatie is gekoppeld, zouden hier eveneens een voorbeeld van kunnen zijn.

Aanbevelingen ter verbetering:

- De commissie raadt de opleiding aan om het aantal kennisgerichte toetsen te verminderen en om meer aandacht te hebben voor competentiegericht toetsen.
- De commissie vraagt om de beoordelingscriteria transparanter te maken.
- De commissie vraagt de opleiding om een adequate en transparante beoordeling van stage en stageverslagen te bewaken.

Facet 2.8 Masterproef

Dit facet is niet van toepassing voor de bachelor-na-bacheloropleiding.

Facet 2.9 Toelatingsvoorwaarden

Beoordelingscriterium:

- Het programma sluit qua vorm en inhoud aan bij de kwalificaties van de instromende studenten bachelor-na-bachelor: Bachelorgraad met (een) door het instellingsbestuur nader bepaalde kwalificatie(s), eventueel aangevuld met een onderzoek naar geschiktheid of bekwaamheid of een voorbereidingsprogramma.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende**

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De opleiding hanteert de decretaal voorziene toelatingsvoorwaarden voor de bachelor-na-bacheloropleiding.

Enkel studenten met een diploma Bachelor in de Verpleegkunde worden toegelaten tot de bachelor-na-bacheloropleiding Intensieve zorg en spoedgevallenzorg. De commissie zag dat de opleiding

aandacht besteedt aan de diverse instroom. De lectoren raden de studenten uit bepaalde specialisaties aan om bepaalde cursussen van het laatste jaar Ziekenhuisverpleegkunde door te nemen, zodat iedereen over alle basiscompetenties beschikt van een beginnende verpleegkundige. De commissie apprecieert het dat Bachelors in de Verpleegkunde die minder ervaring hebben in kritieke situaties worden gecoacht. Door bij de aanvang van het academiejaar een praktijktest af te nemen, peilt de opleiding naar de competenties inzake reanimatietechnieken. Op basis van een evaluatieformulier worden de studenten al dan niet gestimuleerd om hun reanimatievaardigheden verder in te oefenen. De commissie stelde vast dat gevorderde studenten zich kunnen oefenen in de technieken van advanced life support en waardeert dit. Deze studenten geven via peer review feedback aan studenten die meer oefening nodig hebben. De commissie vindt het daarnaast ook positief dat bij de indeling in groepen voor de praktijklessen naar een evenwichtige samenstelling wordt gestreefd tussen studenten met en zonder werkervaring.

De opleiding wordt aangeboden met een voltijds modeltraject van 60 studiepunten, maar het is ook mogelijk om dit modeltraject deeltijds te volgen met een jaarbelasting van 27 tot 33 studiepunten. De commissie stelde vast dat de bachelor-na-bachelorstudenten veel gebruikmaken van deeltijdse trajecten gezien hun statuut als werkstudent. Studenten kunnen eveneens geïndividualiseerde trajecten aanvragen. De studietrajectbegeleider adviseert hen daarbij. De departementsraad beslist over het al dan niet toekennen van een geïndividualiseerd traject. Daarnaast kunnen studenten ook een examen-, een credit- of een diplomacontract aangaan. Tijdens de gesprekken bleek wel dat de studenten van oordeel zijn dat een eerste werkveldervaring misschien wel een meerwaarde zou kunnen betekenen en zelfs misschien een noodzaak vormt. Minimaal is een aangepaste persoonlijke ontwikkeling vereist.

De commissie vindt het positief dat studenten vrijstellingen kunnen aanvragen op basis van eerder verworven kwalificaties (EVK) en/of eerder verworven competenties (EVC). Voor vrijstellingen op basis van EVK stellen de studenten samen met de studietrajectbegeleider een dossier op dat de aangevraagde vrijstellingen en de eerder behaalde kwalificaties vermeldt. De student levert hiervoor de nodige informatie over het inhoudelijke aspect van de behaalde kwalificaties. Na advies van de opleiding neemt de departementsraad binnen veertien dagen na aanvraag een beslissing. Studenten die vrijstellingen aanvragen op basis van EVC, komen terecht bij de EVC-begeleider van de hogeschool. Op basis van bewijsstukken en een beoordelingstechniek (zoals een reflectie, interview of proef) worden de competenties door minstens twee assessoren uit de opleiding beoordeeld.

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Oordeel over onderwerp 2, programma: **voldoende**

Op basis van de oordelen over:

facet 2.1	relatie tussen doelstellingen en inhoud van het programma	voldoende
facet 2.2	eisen professionele en academische gerichtheid van het programma	voldoende
facet 2.3	samenhang van het programma	voldoende
facet 2.4	studieomvang	OK
facet 2.5	studietijd	voldoende
facet 2.6	afstemming tussen vormgeving en inhoud	voldoende
facet 2.7	beoordeling en toetsing	voldoende
facet 2.8	masterproef	niet van toepassing
facet 2.9	toelatingsvoorwaarden	voldoende

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

ONDERWERP 3 INZET VAN HET PERSONEEL

Facet 3.1 Kwaliteit van het personeel

Beoordelingscriterium:

- Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.

Oordeel van de visitatiecommissie: **goed**

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie stelde vast dat de opleiding een duidelijk omschreven personeelsbeleid hanteert dat aansluit bij de visie van de Hogeschool Gent. De Hogeschool Gent streeft naar een dynamisch en motiverend personeelsbeleid met onder andere de volgende speerpunten: een duidelijke generieke functieomschrijving, een interne loopbaanbegeleiding, een strategisch opleidingsplan en een nieuw beoordelingsreglement met oog voor differentiatie in taken en functies. Op departementaal niveau vertaalt deze strategie zich onder meer in het maximaal inzetten van de personele middelen in onderwijzend personeel en het opstellen van een personeelsformatie na overleg met de vakgroepen, op basis van de noden in de onderscheiden vakgroepen en duidelijk geformuleerde competentieprofielen bij aanwervingen en strikte selectieprocedures met de graad van bijscholing als belangrijk criterium te nemen. De commissie stelde vast dat er slechts weinig vacantverklaringen zijn omwille van het grote aantal experts dat wordt aangeworven als gastprofessor. Zij zijn externen en worden geselecteerd op basis van een uitgebreid curriculum vitae, maar zonder publicatie van een vacature of selectieprocedure. Aanstellingen en vacantverklaringen worden gepland in de personeelsformatie, en dit voor de start van elk academiejaar. Indien mogelijk worden voltijdse opdrachten aangeboden. In de meeste gevallen gaat het om een halftijdse opdracht, waardoor kandidaten worden aangetrokken die ook nog halftijds in het werkveld staan, wat de commissie waardeert.

De directie Personeel en organisatie maakt de vacatures bekend via minstens twee kanalen en wil een zo ruim mogelijk publiek aanspreken. Beperkte uitbreidingen van een bestaande opdracht worden intern vacant verklaard. Ook hier verloopt de aanstelling via een selectieprocedure. Op het ogenblik van het ontstaan van de vacature wordt een selectiecommissie samengesteld, die bestaat uit minstens drie en maximaal zes leden die beschikken over hetzij expertise in het vakgebied hetzij onderwijskundige expertise. Kandidaten solliciteren via de centrale sollicitatiewebsite van de Hogeschool Gent (<http://ses.hogent.be>). De directie Personeel en organisatie stuurt de kandidaturen elektronisch door naar het departement. De selectiecommissie zal in een eerste fase de ingediende dossiers screenen op basis van werkveldervaring, vaardigheden, attitudes, motivatie, diploma, vooropleiding en navormingen, publicaties en algemeen voorkomen, taalgebruik en communicatievaardigheden. De opleiding hecht vooral belang aan deskundigheid en ervaring binnen het vakgebied, en opteert voor een gastprofessor voor de gespecialiseerde vakgebieden zoals cardiologie, farmacologie, apparatuur en materiaal, en pediatrie.

De opleiding maakt ook werk van een gericht onthaalbeleid en een warm onthaal van nieuwe personeelsleden. De commissie waardeert dit beleid, dat overigens twee componenten omvat: een administratief en een inhoudelijk luik. De directie Personeel en organisatie zorgt samen met de dienst Interne preventie, milieu en welzijn voor het administratief onthaal. Nieuwe personeelsleden ontvangen dan een onthaalmap met informatie. Elk jaar wordt ook een onthaaldag voor hen georganiseerd. Op departementaal niveau worden nieuwe personeelsleden onthaald door het departementshoofd. Zij ontvangen, naast een agenda, een draagtas en een extra geschenk, het departementaal 'Vademecum voor lectoren' en de OER (onderwijs- en examenregeling), met daarbij de DOER (departementale aanvullingen). Daarnaast duidt de opleidingscoördinator een lectorencoach aan, die de nieuwe collega opleidingsgerelateerde informatie geeft. Bij de start van het academiejaar is er ook een receptie.

Het departement Gezondheidszorg ziet toe op een zo evenwichtig mogelijke opdrachtverdeling. Zij gebruikt hiervoor een opdrachtfiche waarin alle taken worden opgesomd en uitgedrukt in het percentage van een voltijdse betrekking. De departementsraad bekrachtigt de opdrachtverdeling.

De commissie zag dat de opleiding periodieke evaluaties van vastbenoemde personeelsleden organiseert. Deze evaluaties beginnen met een zelfevaluatie, waarna een evaluatiegesprek volgt met de opleidingscoördinator of vakgroepvoorzitter. Ook de resultaten uit de studentenbevragingen worden meegenomen. Alle vastbenoemde personeelsleden worden binnen een termijn van vijf jaar geëvalueerd. Naast deze statutaire evaluaties zijn er ook omstandigheids- of actuele evaluaties. Voor alle evaluaties verstrekt het departementshoofd advies aan de departementsraad, die de rol van beslissingsorgaan vervult.

Tijdelijke statutaire personeelsleden worden geëvalueerd alvorens ze opnieuw worden aangesteld. Na twee opeenvolgende heraanstellingen volgt een aanstelling van onbepaalde duur. Benoemingen gebeuren conform het algemeen geldende benoemingsreglement. Het functioneren van het personeelslid vormt het belangrijkste criterium. Personeelsleden die in aanmerking komen voor benoeming, worden aangeschreven door de directie Personeel en organisatie. In afwachting van een nieuw loopbaanmodel werd ruimte voorzien voor bevorderingen binnen het onderwijzende personeel.

De commissie waardeert het dat de Hogeschool Gent, samen met de associatiepartners, een reeks onderwijskundige seminaries voor de leden van het onderwijzende personeel organiseert. De commissie stelde echter vast dat de aanwezigheid van de vele gastdocenten bij de georganiseerde onderwijsseminaries niet gegarandeerd is. De commissie is daarom van oordeel dat de onderwijsdeskundigheid van de vele gastdocenten een aandachtspunt is.

Aanbevelingen ter verbetering:

- De commissie vraagt aandacht voor de onderwijsdeskundigheid van de vele gastprofessoren.

Facet 3.2 Eisen professionele gerichtheid

Beoordelingscriterium:

- Het onderwijs wordt voor een belangrijk deel verzorgd door personeel dat een verbinding legt tussen de opleiding en de beroeps- of kunstpraktijk.
- Bij de daartoe in aanmerking komende opleidingen dient daarenboven voldoende personeel te beschikken over kennis en inzicht in de desbetreffende beroeps- of kunstpraktijk.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed**De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:**

De commissie apprecieert de professionele kwalificaties, de grote inzet en de intrinsieke motivatie van de verschillende geledingen die betrokken zijn bij de opleiding. De commissie heeft een hecht, gedreven en gemotiveerd team ontmoet. De commissie stelde overigens ook vast dat de meeste lectoren over een academisch diploma beschikken, en apprecieert dit.

De commissie is positief over de praktijkgerichtheid van de talrijke gastprofessoren en -sprekers. Zij is ook van oordeel dat het onderwijzende personeel deskundig is. De meeste lesgevers combineren overigens hun lesactiviteit met een deeltijdse functie in het werkveld, waardoor de band met de beroepspraktijk verzekerd blijft. Ander onderwijzend personeel heeft vroegere beroepservaring en blijft up-to-date dankzij beroepsverenigingen, bijscholingen enzoverder.

De commissie is van oordeel dat ook het administratief-technische personeel (ATP) hulpvaardig overkwam. Zij zag dat de medewerkers van de mediatheek/bibliotheek verantwoordelijkheid opnemen en op de hoogte zijn van hun vakgebied.

De commissie stelde vast dat de opleiding navorming stimuleert, en vindt dit positief. Het departement volgt de procedure die opgesteld werd op hogeschoolniveau en zorgt voor informatiedoorstroming over navormingen naar het personeel. Het departementshoofd beslist over de goedkeuring en de financiële tussenkomst, maar keurt zelden een aanvraag af. Collega's die een navorming volgden, bezorgen een synthese aan de anderen. In 2010 bedroeg het budget voor navorming 51.000 euro.

Wat de maatschappelijke dienstverlening betreft, zag de commissie dat verschillende medewerkers lezingen geven in binnen- en buitenland, en studiedagen en bijscholingen organiseren.

De commissie stelde vast dat het departement Gezondheidszorg samenwerkingsverbanden heeft met verschillende internationale instellingen in Congo, Denemarken, Finland, Portugal en de Verenigde Staten. Het departement neemt ook deel aan twee internationale projecten. De commissie waardeert dit. Zij vindt het eveneens positief dat, in het kader van de Erasmusovereenkomst, een aantal lectoren lesgeeft aan studenten van de Mikkeli University of Applied Sciences (Finland). Daarnaast neemt het departement Gezondheidszorg Vesalius ook deel aan internationale conferenties en workshops van de International Federation of Nurse Educators (F.I.N.E.), waarvan het sinds 2009 full member is.

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Facet 3.3 Kwantiteit personeel

Beoordelingscriterium:

- Er wordt voldoende personeel ingezet om de opleiding met de gewenste kwaliteit te verzorgen.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende**

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie stelde vast dat de opleiding in het academiejaar 2011–2012 over 1,61 VTE beschikte voor 89 studenten. Dit geeft een VTE/10 studenten van 0,18. De commissie zag eveneens dat het personeelsvolume nagenoeg constant blijft, ondanks het stijgende aantal studenten. De commissie is van oordeel dat de omkadering voldoende is.

De opleiding Intensieve zorgen en spoedgevallenzorg telt 31 personeelsleden, onder wie 15 gast-professoren. De commissie vraagt de opleiding om het evenwicht tussen het aantal gastdocenten en het aantal eigen docenten te bewaken.

Het viel de commissie op dat de overgrote meerderheid van het onderwijzende personeel een opdracht van minder dan 50 procent heeft. Zij vraagt de opleiding om blijvend te waken over de betrokkenheid van deze mensen bij de opleiding en over de samenhang van wat wordt gedoceerd. De coördinator heeft een opdracht van 29 procent. De opleiding telt één ATP-lid.

De commissie stelde tijdens de visitatie een zware belasting van het personeel vast. De commissie vraagt daarom aandacht voor de taakbelasting van zowel het ATP als het OP. De commissie stelde vast dat de opleidingscoördinator een grote rol speelt als centraal aanspreekpunt. De laagdrempeligheid voor medewerkers en studenten is volgens de commissie opvallend. Zij is van oordeel dat dit enerzijds een belangrijke meerwaarde is, maar anderzijds ook een potentiële valkuil. De commissie stelt zich dan ook de vraag of de continuïteit van de opleiding gegarandeerd is indien de coördinator voor langere tijd niet beschikbaar zou zijn. Zij vraagt de opleiding dan ook om te waken over de erg centrale rol van de opleidingscoördinator.

Daarnaast vraagt de commissie om de vernieuwde organisatie van de hogeschool met schaalvergroting in de faculteit Mens en welzijn als een meerwaarde aan te wenden. In het kader daarvan vraagt zij de opleiding om na te denken over zowel kennisuitwisseling/samenwerking tussen voormalige departementen, als over het uitwisselen van docenten.

De commissie stelde verder vast dat het onderwijzende personeel overwegend mannelijk is. 87 procent is ouder dan 40, en 45 procent is ouder dan 50. De opleiding verklaart dit door de aanwezigheid van gastlectoren. Deze experts zijn veelal ouder en hebben daardoor meer ervaring.

De commissie stelde vast dat aanstellingen en vacantverklaringen voorafgaand aan elk academiejaar worden gepland in de personeelsformatie (zie punt 3.1), waarbij er voldoende ruimte is in de reserves om te kunnen inspelen op onverwachte noden.

Aanbevelingen ter verbetering:

- De commissie vraagt de opleiding om het evenwicht tussen gastdocenten en eigen docenten te bewaken.
- De commissie vraagt de opleiding om de taakbelasting van zowel het ATP als het OP te bewaken.
- De commissie merkt op dat de taakbelasting van de opleidingscoördinator erg hoog ligt. De werkdruk dient volgens de commissie dan ook blijvend te worden bewaakt.

Oordeel over onderwerp 3, inzet van het personeel: **voldoende**

Op basis van de oordelen over:

facet 3.1	kwaliteit personeel	goed
facet 3.2	eisen professionele gerichtheid	goed
facet 3.3	kwantiteit personeel	voldoende

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

ONDERWERP 4 VOORZIENINGEN

Facet 4.1 Materiële voorzieningen

Beoordelingscriterium:

- De huisvesting en materiële voorzieningen zijn toereikend om het programma te realiseren.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende**

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie zag een verouderde infrastructuur, maar kijkt uit naar de renovatiewerken van de campus Vesalius. Zij is van oordeel dat een opfrissing van de lokalen en het gebouw noodzakelijk is. Vooral het meubilair is sterk verouderd, en er zijn kleine technische defecten. Ook zijn er weinig zitmogelijkheden in de gangen. De bewegwijzering en affichering aan deuren en lokalen zijn slordig en verouderd. Het geheel is echt niet aantrekkelijk.

De campus Vesalius telt twee computerlokalen, waarvan er één een zelfstudiecentrum is. Ook in de bibliotheek staan computers ter beschikking van de studenten. De bachelor-na-bachelorstudenten maken hier echter relatief weinig gebruik van. De commissie waardeert het dat een draadloos netwerk en punten waar studenten op hun laptop kunnen werken, zijn voorzien. Zij stelde echter wel vast dat de wifi niet overal in het gebouw blijkt te werken en vraagt de opleiding om dit probleem aan te pakken. De commissie betreurt het voorts dat slechts weinig lokalen zijn ingericht als 'vergader-/overlegruimte', die kunnen gebruikt worden voor bijvoorbeeld groepswerken of HR-skillstraining.

De opleiding Intensieve zorgen en spoedgevallenzorg beschikt over een skills lab, waar studenten verpleegtechnische vaardigheden kunnen oefenen. Het is een simulatie van een ziekenzaal met acht bedden, 'patiënten', verzorgingswagens en ander ziekenhuismateriaal. De commissie stelde echter vast dat er slechts weinig materiaal specifiek voor de bachelor-na-bachelorstudenten is voorzien. De commissie vraagt de opleiding dan ook middelen vrij te maken voor het aankopen van praktijkmateriaal specifiek voor de opleiding. De commissie vindt het wel positief dat de opleiding gebruik kan maken van het skills lab in het UZ Gent, Maria Middelaars en AZ Sint Lucas. Daarnaast krijgen de studenten ook praktijksessies in de brandweerkazerne van Gent.

Op de campus Vesalius zijn ook een bibliotheek en een mediatheek gevestigd. De commissie waardeert het dat de studenten in de bibliotheek toegang hebben tot een uitgebreide databank

en elektronische boeken. Studenten kunnen zelfs via VPN van thuis uit toegang verkrijgen tot deze databanken. De commissie waardeert het dat studenten bovendien ook toegang hebben tot de bibliotheken van de Associatie Universiteit Gent. De mediatheek bevat videobanden die als illustratie bij de lessen dienen.

De commissie stelde vast dat het gebouw toegankelijk is voor mensen met beperkingen, en waardeert dit.

Aanbevelingen ter verbetering:

- De commissie vraagt de opleiding om middelen vrij te maken voor het aankopen van praktijkmateriaal specifiek voor de studenten van de opleiding Intensieve zorgen en spoedgevallenzorg.

Facet 4.2 Studiebegeleiding

Beoordelingscriteria:

- De studiebegeleiding en informatievoorziening aan studenten zijn adequaat met het oog op de studievoortgang.
- De studiebegeleiding en informatievoorziening aan studenten sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie is van oordeel dat de studie- en studentenbegeleiding degelijk uitgebouwd en georganiseerd is binnen de Hogeschool Gent. Tijdens de gesprekken omschreven de studenten de opleiding bovendien als studentvriendelijk, wat de commissie waardeert. De commissie zag dat de bachelor-na-bachelorstudenten niet echt als dusdanig gebruikmaken van de studiebegeleiding, wegens de opendeurpolitiek van de opleidingscoördinatoren en de docenten. Zij stelde tijdens de visitatie vast dat de opleidingscoördinator als eerste aanspreekpunt fungeert en dus een deel van de studentenbegeleiding op zich neemt. Volgens de commissie is het wel aan te raden om studenten sneller door te verwijzen naar de dienst Studentenaangelegenheden.

Het departement Gezondheidszorg organiseert elk academiejaar drie infosessies en één open-deurdag tijdens dewelke de bachelor-na-bacheloropleidingen aan bod komen. De opleiding is ook aanwezig op de jaarlijkse 'Afstudeerbeurs' van de Associatie Universiteit Gent. Abituriënten krijgen er onder meer informatie over het opleidingsprogramma, de combinatie 'studeren en werken' en de kosten. Toekomstige studenten die zich niet kunnen vrijmaken tijdens deze momenten, kunnen persoonlijke contactmomenten vragen. Deze studenten kunnen ook terecht bij de studietrajectbegeleider voor onder meer vragen rond voorkennis en studievoortgang. De centrale cel Studieadvies- en begeleiding geeft informatie rond studiekeuzeheroriëntatie.

Alle informatie over de opleiding is ook online te vinden via de website van de hogeschool en het departement, in brochures over verder studeren en in de studiegids, waarin ook meer uitleg staat over de inhoud en de moeilijkheidsgraad van de opleiding. Studenten Verpleegkunde worden eveneens ingelicht over de mogelijkheden om verder te studeren. Alle pas afgestudeerden krijgen ook informatie over verdere navormingen en opleidingen die het departement organiseert. De commissie raadt de opleiding wel aan om de profilering duidelijker aan toekomstige en huidige studenten te communiceren. Zij raadt de opleiding aan om de vernieuwde organisatie van de hogeschool met schaalvergroting in de faculteit Mens en welzijn als een meerwaarde aan te wenden.

Nieuw ingeschreven studenten ontvangen een brochure 'Studeren met succes', waarin een overzicht wordt gegeven van de begeleidingsmogelijkheden in de hogeschool en het departement. Zij krijgen tevens de 'Wegwijs in HoGent' met allerlei praktische informatie. Specifiek voor de bachelor-na-bachelorstudenten wordt op de eerste donderdag van het academiejaar een rondleiding georganiseerd. Zij krijgen op dat moment ook alle informatie over de Hogeschool Gent en de campus Vesalius, de bibliotheek en een introductie over hoe zij kunnen werken met e-mail en de elektronische leeromgeving. Studenten die er behoefte aan hebben, kunnen terecht bij de studietrajectbegeleider. De dienst Studiebegeleiding organiseert workshops over studievaardigheden. Voor de aanvang van de lessen worden tevens twee klasverantwoordelijken aangeduid, die de communicatie tussen de studenten enerzijds en de lectoren en de opleidingscoördinator anderzijds moeten vergemakkelijken. Dankzij het wekelijkse contact kunnen problemen snel worden opgelost.

De commissie vindt het positief dat er eveneens aandacht is voor psychosociale begeleiding van studenten en individuele studietoetsing. Voorts is er ook samenwerking met de vzw Sovoreg voor ondersteuning en advies in huisvesting, sport, jobs, financiële moeilijkheden enzoverder. De commissie waardeert het eveneens dat er individuele ondersteuning wordt voorzien voor studenten met een functiebeperking bij BSH (Begeleiding Studenten Handicap). Deze dienst zorgt onder andere voor individuele ondersteuning bij huisvesting, toegankelijkheid en mobiliteit, ADL-assistentie, (para)medische verzorging, financiering en individuele onderwijs- en examenmaatregelen. BSH verzorgt ook diagnostische tests voor dyslexie en voorziet ondersteunende software (Speech: text-to-speech) tegen een voordeeltarief. Studenten met een persoonlijk studietraject worden begeleid door de studietrajectbegeleider. Studenten kunnen er ook informatie krijgen over onder meer studievoortgang en eventueel vereiste voorkennis.

Dankzij de feedbackmomenten (zie ook *facet 2.8*) krijgen de studenten informatie over hun resultaten en hoe ze hun studieprestaties kunnen bijsturen. Naast de examinatoren zijn ook de studiebegeleider, de studietrajectbegeleider en de ombudsvrouw aanwezig. De ombudsvrouw fungeert als bemiddelaar bij geschillen tussen een student en personeelsleden.

Op departementaal niveau werd een coördinator aangesteld voor internationalisering. De commissie stelde echter vast dat de bachelor-na-bachelorstudenten weinig mogelijkheden hebben om internationale ervaringen op te doen (zie ook *verder*).

De commissie zag dat er een alumniwerking is op hogeschoolniveau, die onder meer zorgt voor een vacaturedatabank en een centrale alumnidatabank. Daarnaast organiseert zij allerlei activiteiten, zoals een nieuwjaarsreceptie. De commissie stelde echter vast dat de alumniwerking nog niet echt sterk is uitgebouwd in de opleiding en vraagt de opleiding om hieraan te werken.

Aanbevelingen ter verbetering:

- De commissie raadt de opleiding aan om de profilering duidelijker aan toekomstige en huidige studenten te communiceren.

Oordeel over onderwerp 4, voorzieningen: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 4.1	materiële voorzieningen	voldoende
facet 4.2	studiebegeleiding	goed

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

ONDERWERP 5 INTERNE KWALITEITSZORG

Facet 5.1 Evaluatie resultaten

Beoordelingscriterium:

- De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.

Oordeel van de visitatiecommissie: **goed**

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie stelde vast dat tijdens het academiejaar 2011–2012 de organisatie van kwaliteitszorg een aantal wijzigingen onderging. Zo werden de departementale kwaliteitscellen verenigd in de facultaire dienst Integrale Kwaliteitszorg (IKZ) en onderwijsontwikkeling (OO). De commissie waardeert deze nieuwe aanpak van kwaliteitszorg, omdat op die manier een gezamenlijk beleid wordt uitgedacht.

De kwaliteitsraad is als denktank, overlegplatform en adviesorgaan belast met beleidsvoorbereidende, beleidsondersteunende en coördinerende opdrachten om te waarborgen dat de Hogeschool Gent haar kerntaken op een kwaliteitsvolle manier kan uitvoeren. De raad wordt voorgezeten door de algemeen directeur van de Hogeschool Gent, en bestaat daarnaast uit de decanen en diensthoofden Integrale Kwaliteitszorg en onderwijsontwikkeling (OO) van de verschillende faculteiten, de directeur Onderwijs en de diensthoofden Integrale kwaliteitszorg, onderwijsontwikkeling en e-learning van de centrale administratie. Ter voorbereiding en ter uitvoering van deze kwaliteitsraad is er een overleg Integrale kwaliteitszorg, dat bestaat uit de diensthoofden IKZ en OO van de verschillende faculteiten, de diensthoofden Integrale kwaliteitszorg, onderwijsontwikkeling en e-learning en de stafmedewerker Onderwijsontwikkeling van de centrale administratie. Het overleg met de opleidingen gebeurt via de facultaire stafvergaderingen, waarop de opleidingsvoorzitters aanwezig zijn, en via thematische werkgroepen, waarin voor elke opleiding een afgevaardigde aanwezig is en die geleid worden door de facultaire dienst IKZ en OO.

De commissie vindt het positief dat de dienst Integrale kwaliteitszorg, onderwijsontwikkeling en e-learning van de centrale administratie een kwaliteitshandboek uitwerkt op hogeschoolniveau, dat vervolgens gebruikt kan worden in alle faculteiten. De implementatie hiervan is voorzien tegen het begin van het academiejaar 2012–2013. De commissie vraagt wel aandacht voor doorstroming van het kwaliteitsjaarwerkplan van de faculteit tot op het niveau van het onderwijzende personeel.

De commissie stelde vast dat de opleidingen diverse bevestigingen organiseert, en waardeert dit. Op hogeschoolniveau werd afgesproken om telkens een vijfpuntenschaal te hanteren. Studenten worden bevestigd over de opleidingsonderdelen. Daarnaast worden bijna afgestudeerden ook ondervraagd over de opleiding. Deze vindt jaarlijks plaats sinds het academiejaar 2009–2010. De opleiding bevestigd ook de medewerkers over de efficiëntie van de informatiedoorstroming in het departement, de toegankelijkheid van medewerkers met een departementale verantwoordelijkheid, de ondersteuning die de werknemers krijgen van de medewerkers met departementale verantwoordelijkheid, hun inspraak en participatie in het personeelsbeleid binnen het departement en de werkomstandigheden. Daarnaast bevestigd de opleiding ook het werkveld, concreet de stageplaatsen en de alumni.

De commissie stelde vast dat de periodiciteit en de respons van bevestigingen permanente aandachtspunten zijn, en vraagt de opleiding om hierop blijvend toe te zien. De commissie waardeert

het dat de opleiding om aan deze problemen tegemoet te komen, voortaan slechts drie bevragingsmomenten inroostert. De opleiding hoopt daardoor ook de respons te verhogen bij de studenten. Daarnaast waardeert de commissie het dat de opleiding motiveringsrondes hanteert door middel van uitnodigingen en herhalingen per mail om deel te nemen aan deze bevragingen. Indien deze niet de gewenste respons opleveren, wordt een klassikaal bevragingsmoment georganiseerd. De commissie adviseert de opleiding om de lage responsgraad voor de bevragingen dichter op te volgen en te remediëren. Volgens de commissie kan het werken met een alternatief, zoals kwalitatieve bevragingen door middel van bijvoorbeeld een focusgesprek, een oplossing bieden.

De opleiding streeft naar goede tot zeer goede scores. Wanneer bepaalde items minder goed scoren, worden verbeteringsplannen opgesteld. Neutrale scores worden extra opgevolgd bij volgende bevragingen.

De commissie vindt het positief dat de opleiding trendanalyses maakt om zo de resultaten van de bevragingen beter op te volgen. Deze analyses vonden onder meer plaats op basis van uitstroombevraging, medewerkersbevraging, TRIS-scores, slaagcijfers, doorstroomcijfers en studierendement.

Aanbevelingen ter verbetering:

- De commissie vraagt aandacht voor de doorstroming van het kwaliteitsjaarwerkplan van de faculteit tot op het niveau van het onderwijzende personeel.
- De commissie vraagt de opleiding om blijvend toe te zien op de periodiciteit en de respons van de bevragingen.

Facet 5.2 Maatregelen tot verbetering

Beoordelingscriterium:

- De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbeteringsmaatregelen die bijdragen aan de realisatie van de streefdoelen.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende**

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De Hogeschool Gent koos als interne evaluatiemethode voor het TRIS-instrument, gebaseerd op het EFQM-model. Dankzij dit instrument worden sterke en zwakke punten naar voren gebracht. Deze laatste worden omgezet in verbeteringspunten, die op hun beurt verbeteringsacties worden. Deze verbeteringsacties worden opgenomen en opgevolgd in jaaractieplannen. Er worden daarnaast afzonderlijke opvolgingsrapporten opgesteld voor de opvolging van externe zelfevaluatie rapporten.

Op departementaal niveau werkt men met jaaractieplannen (JAP), waarin verbeteringspunten zo SMART mogelijk worden opgesteld met een procesbegeleider en een timing. In de mate van het mogelijke worden verbeteringspunten stapsgewijs beschreven en gekoppeld aan strategische doelstellingen van het departement. De commissie waardeert het dat de opleiding niet met ad-hoc verbeteringspunten werkt maar jaaractieplannen hanteert, waarin bovendien de PDCA-cyclus zichtbaar wordt. De opleiding kiest ervoor om in tabelvorm te werken om op die manier snel en overzichtelijk de verbeteringsacties te kunnen opvolgen. Er werd eveneens een bespreking van de realisaties van het vorige jaar toegevoegd. De commissie is van oordeel dat dit een mooi instrument is waarin verbeteringspunten systematisch een plaats krijgen met een plan van aanpak. Zij vraagt de opleiding wel om dit jaaractieplan als werkinstrument te gebruiken.

De commissie betreurt het echter wel dat een prioritering ontbreekt bij de huidige verbeteringsdoelen, waardoor de haalbaarheid van de actiepunten binnen één jaar werd bemoeilijkt. De commissie is eveneens van oordeel dat de opleiding meer vernieuwingsgerichtheid aan de dag mag leggen.

De commissie stelde vast dat de opleiding onder meer de volgende verbeteringsdoelen formuleerde tijdens het academiejaar 2009–2010: organiseren van resonantiecommissies, optimaliseren van communicatie met gastsprekers en gastprofessoren, en oplossingen zoeken voor de lage respons op de bevragingen van de werkstudenten. Zoals beschreven in facet 3.1 stelde de commissie vast dat de opleiding actief werkt aan het opvolgen van deze verbeteringsdoelen.

Aanbevelingen ter verbetering:

- De commissie vraagt de opleiding de jaaractieplannen beter te communiceren.
- De commissie vraagt de opleiding om een prioritering aan te brengen binnen de vooropgestelde verbeteringsmaatregelen.

Facet 5.3 Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

Beoordelingscriterium:

- Bij de interne kwaliteitszorg zijn medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende**

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie stelde tijdens de visitatie vast dat studenten en interne medewerkers betrokken worden bij de opleiding en de kwaliteitszorg. De commissie noteerde tijdens de gesprekken dat de studenten tevreden zijn over de inspraak die zij krijgen. De commissie merkte bovendien op dat de opleiding rekening houdt met de opmerkingen van de studenten. De commissie waardeert dit. Tijdens de gesprekken stelde de commissie overigens vast dat de studenten op de hoogte waren van het zelfevaluatierapport, en vindt dit positief.

De commissie merkte op dat de contacten met het werkveld op een eerder informele manier verlopen. Zij vraagt daarom de opleiding om die contactmomenten een formele structuur aan te meten. Zij vraagt de opleiding om systematisch formeel te overleggen met het werkveld. De commissie zag eveneens dat alumni minder betrokken werden bij de opleiding en dat de alumniwerking eerder beperkt is. Zij vraagt de opleiding om hieraan te werken.

Op departementaal niveau vulde 82 procent van het onderwijzende personeel en 93 procent van het administratief-technische personeel de bevraging in. De commissie stelde vast dat geen enkele gastprofessor reageerde op bevragingen. Zij vraagt de opleiding om inspanningen te leveren om de respons van de gastprofessoren te verbeteren. Tijdens de gesprekken kwam onder meer naar voor dat dit gedeeltelijk te wijten is aan het feit dat de gastprofessoren de uitnodigingen voor deze bevragingen op het e-mailadres van HoGent krijgen dat zij niet zo vaak raadplegen.

Wat de terugkoppeling van de resultaten van de diverse bevragingen betreft, zag de commissie dat studenten en lesgevers op Chamilo geanonimiseerde rapporten over de resultaten van de studentenbevragingen kunnen inkijken. De commissie vindt dit positief. Daarnaast worden de resultaten van de studentenbevragingen bij de start van het academiejaar meegedeeld aan de nieuwe studenten. De resultaten van de alumni- en werkveldbevraging worden teruggekoppeld

via de opleidingscommissie. Het eindrapport werd ook langs elektronische weg aan de aangeschreven vertegenwoordigers van het werkveld en alumni teruggekoppeld.

Aanbevelingen ter verbetering:

- De commissie raadt de opleiding om systematisch formeel te overleggen met het werkveld.
- De commissie vraagt de opleiding om inspanningen te leveren om de respons van de gast-professoren te verbeteren.
- De commissie vraagt de opleiding om de alumniwerking beter uit te bouwen.

Oordeel over onderwerp 5, interne kwaliteitszorg: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 5.1	evaluatie resultaten	goed
facet 5.2	maatregelen tot verbetering	voldoende
facet 5.3	betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld	voldoende

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

ONDERWERP 6 RESULTATEN

Facet 6.1 Gerealiseerd niveau

Beoordelingscriterium:

- De gerealiseerde eindkwalificaties zijn in overeenstemming met de nagestreefde competenties qua niveau, oriëntatie en domeinspecifieke eisen.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie is van oordeel dat de gerealiseerde eindkwalificaties en inzetbaarheid voldoen aan de verwachtingen. De beoogde competenties worden volgens de commissie behaald. Zij zag een grote theoretische onderbouwing met een degelijke verankering in de praktijk.

Het werkveld en de alumni toonden zich tevreden over de kwaliteit van de opleiding. Uit het gesprek met het werkveld blijkt dat de bereikte resultaten beantwoorden aan de verwachtingen. De alumni zijn tevreden over de evidence-based aanpak. Zij omschrijven de opleiding als actueel, praktisch gericht en studentvriendelijk. Zij vinden de docenten gedreven.

De commissie stelde echter wel een wisselende kwaliteit in de stagepapers van de studenten vast en vraagt de opleiding daarom om dit te bewaken. De commissie vraagt om toe te zien op een betere structuur en normering van deze papers. Zij vraagt ook een continue bewaking van het eindniveau. Zoals gesteld in facet 2.7 vraagt de commissie om de evaluatie en feedback formeel uit te werken.

De commissie vraagt de opleidingen om de internationalisering te stimuleren. Zij waardeert het wel dat aandacht voor internationalisering werd opgenomen in de onderwijsvisie van de

HoGent, maar stelde tegelijk vast dat de aspecten van internationale uitwisselingen nog niet in overeenstemming zijn met algemene doelstelling inzake internationalisering van de hogeschool. Zij vraagt de opleiding ook om samen te werken met de vernieuwde dienst Internationalisering, die werd uitgewerkt op hogeschoolniveau. De commissie beveelt de opleiding aan om (verder) te investeren in studenten- en docentenmobiliteit, alsook andere vormen van internationalisering verder uit te werken binnen de opleiding.

Aanbevelingen ter verbetering:

- De commissie vraagt de opleiding om de wisselende kwaliteit in de papers te bewaken.
- De commissie vraagt om toe te zien op een betere structuur en normering en een continue bewaking van het eindniveau.
- De commissie beveelt de opleiding aan om (verder) te investeren in studenten- en docentenmobiliteit, alsook andere vormen van internationalisering verder uit te werken binnen de opleiding.

Facet 6.2 Onderwijsrendement

Beoordelingscriteria:

- Voor het onderwijsrendement zijn streefcijfers geformuleerd in vergelijking met relevante andere opleidingen.
- Het onderwijsrendement voldoet aan deze streefcijfers.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende**

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Vlaanderen heeft geen traditie in het verzamelen van slaagcijfers per studiegebied en/of opleiding over de jaren heen. Noch de evolutie over de jaren heen, noch de situatie per opleiding of studiegebied wordt opgevolgd. Daardoor kan de opleiding geen streefcijfers formuleren in vergelijking met relevante andere opleidingen.

De commissie stelde vast dat de opleiding geen streefcijfers hanteert. De opleiding heeft de bechtching om zo veel mogelijk studenten de vooropgestelde competenties te laten bereiken. De commissie stelde een hoog slaagpercentage vast (fluctuaties tussen 83 procent en 95 procent).

De commissie zag dat ook de studie-efficiëntie hoog is. Nagenoeg alle studenten behalen een studie-efficiëntie van meer dan 85 procent. Van de 196 studenten die de voorbije 5 academiejaren afstudeerden als professionele Bachelor in de Intensieve zorg en spoedgevallenzorg, behaalden 125 studenten (64 procent) het diploma in 1 jaar: deze studenten zijn voltijds ingeschreven. De overige 36 procent (70 studenten) behaalde het diploma na 2 jaar studeren. Deze studenten waren ingeschreven in een deeltijds studietraject. Slechts 1 student in de afgelopen 5 jaar had 3 jaar nodig om het diploma te halen. De commissie stelde wel vast dat recente cijfers echter een lichte stijging van de studieduur van de bachelor-na-bacheloropleiding Intensieve zorgen en spoedgevallenzorg weergeven. Zij vraagt de opleiding dan ook om aandacht te besteden aan de opvolging van het studierendement, en ook de redenen voor de vertraging en/of uitval te onderzoeken.

Aanbevelingen ter verbetering:

- De commissie vraagt de opleiding om aandacht te besteden aan de opvolging van het studierendement, en ook de redenen voor de vertraging en/of uitval te onderzoeken.

Oordeel over onderwerp 6, resultaten: **voldoende**

Op basis van de oordelen over:

facet 6.1	gerealiseerd niveau	voldoende
facet 6.2	onderwijsrendement	voldoende

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

GLBAAL OORDEEL

De visitatiecommissie baseerde haar oordeel en motivering op de volgende bronnen:

- het zelfevaluatie-rapport van de opleiding en de bijhorende bijlagen,
- de gevoerde gesprekken met de betrokkenen,
- de documenten ter inzage tijdens het bezoek,
- de opgevraagde documenten,
- de reactie van de opleiding op het opleidingsrapport.

De commissie is van mening dat de opleiding in het zelfevaluatie-rapport erg volledig wilde zijn, wat enerzijds positief is maar anderzijds ook de leesbaarheid bemoeilijkte. Ze vraagt de opleiding om bij het schrijven van een volgend zelfevaluatie-rapport meer te waken over de rode draad. Het is volgens haar ook opportuun om voor de verschillende bachelor-na-bacheloropleidingen in het departement Gezondheidszorg een apart zelfevaluatie-rapport te schrijven. De commissie is er ten slotte wel van overtuigd dat het schrijven van het zelfevaluatie-rapport voor de opleiding een erg nuttige en leerrijke ervaring is geweest, wat zichtbaar geleid heeft tot initiatieven in het kader van de kwaliteitszorg.

Op basis van de oordelen over:

onderwerp 1	doelstellingen van de opleiding	voldoende
onderwerp 2	programma	voldoende
onderwerp 3	inzet van personeel	voldoende
onderwerp 4	voorzieningen	voldoende
onderwerp 5	interne kwaliteitszorg	voldoende
onderwerp 6	resultaten	voldoende

is de commissie van mening dat er voldoende generieke kwaliteitswaarborgen in de opleiding aanwezig zijn.

OVERZICHTSTABEL VAN DE OORDELEN¹

Onderwerp 1 Doelstellingen van de opleiding	voldoende
Facet 1.1 Niveau en oriëntatie	voldoende
Facet 1.2 Domeinspecifieke eisen	goed
Onderwerp 2 Programma	Voldoende
Facet 2.1 Relatie doelstelling en inhoud	voldoende
Facet 2.2 Eisen professionele en academische gerichtheid van het programma	voldoende
Facet 2.3 Samenhang	voldoende
Facet 2.4 Studieomvang	OK
Facet 2.5 Studietijd	voldoende
Facet 2.6 Afstemming vormgeving en inhoud	voldoende
Facet 2.7 Beoordeling en toetsing	voldoende
Facet 2.8 Masterproef	niet van toepassing
Facet 2.9 Toelatingsvoorwaarden	voldoende
Onderwerp 3 Inzet van personeel	voldoende
Facet 3.1 Kwaliteit personeel	goed
Facet 3.2 Eisen professionele gerichtheid	goed
Facet 3.3 Kwantiteit personeel	voldoende
Onderwerp 4 Voorzieningen	voldoende
Facet 4.1 Materiële voorzieningen	voldoende
Facet 4.2 Studiebegeleiding	goed
Onderwerp 5 Interne kwaliteitszorg	voldoende
Facet 5.1 Evaluatie resultaten	goed
Facet 5.2 Maatregelen tot verbetering	voldoende
Facet 5.3 Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld	voldoende
Onderwerp 6 Resultaten	voldoende
Facet 6.1 Gerealiseerd niveau	voldoende
Facet 6.2 Onderwijsrendement	voldoende

De oordelen zijn van toepassing voor:

HoGent Hogeschool Gent

IZSZ Intensieve zorgen en spoedgevallenzorg

¹ Indien in de tabel één enkel oordeel vermeld staat, dan geldt dit oordeel voor alle afstudeerrichtingen, locaties en varianten die vermeld staan bij de betreffende opleiding. Indien één of meer afstudeerrichtingen/locaties/varianten een verschillende beoordeling hebben gekregen, dan zijn al deze oordelen opgenomen in de tabel.